

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2*

THE PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT OF BASIC EDUCATION
BOARD THE SCHOOLS UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

สุภาพร สีละพัฒน์¹, อาคม อึ้งพวง²
Supaporn Seelapat¹, Arkom Eungpuang²
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ^{1,2}
Northeastern University^{1,2}
Email : Suyodseelapat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาโดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.88 และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันและจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; การจัดการศึกษา; คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ABSTRACT

This study aimed 1) to study the participation level in the educational management of basic education board the schools under KhonKaen Primary Educational Service Area Office 2, 2) compare the participation level in the educational management of basic education board the schools under KhonKaen Primary Educational Service Area Office 2, divided following to the statuses and school sizes. The samples included 360 administrators, teachers and basic education board the schools .The research instrument was the 5 rating-scaled questionnaires with the reliability value of 0.88, and the statistics for analyzing the data contained the percentage, mean, standard deviation, and the variance testing of One-way ANOVA.

The findings of the study revealed that: 1. The participation in educational management of basic education board the school sunder KhonKaen Primary Educational Service Area Office 2, in overall at the much level. 2. The participation in educational management of basic education board the schools under KhonKaen Primary Educational Service Area Office 2, divided as the statuses in overall and each aspect revealed differently, and when dividing as the school sizes in overall and each aspect, it showed differently at the statistical significance level of .05.

Keywords : Participation; Educational management; Basic education board the schools

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สถานศึกษาต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน ทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชน ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา รวมไปถึงศิษย์เก่า เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงได้มีบทบัญญัติว่าด้วยการมีส่วนร่วมไว้ในกฎหมายที่สำคัญ ๆ ด้วยกันหลายฉบับ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 ได้กำหนดไว้ว่าเด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อต้องการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เน้นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ โดยจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบ ๆ สถานศึกษา เน้นการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน องค์กรและสถาบันต่าง ๆ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) สำหรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ให้มีโอกาสได้ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมตัดสินใจ และร่วมติดตามประเมินผล โดยการนำความรู้ ความสามารถของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นมาใช้ให้เกิด

ประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมช่วยให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งและช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนด้วยวิธีการที่เหมาะสม จึงจะสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชน และสมาชิกในสังคมที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมทั้งมีส่วนได้รับประโยชน์จากผลของการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันการมีส่วนร่วมจะช่วยจูงใจต่อการมุ่งมั่นทุ่มเทให้แก่องค์กร ให้กลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมต่างๆเช่นการมีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติและร่วมประเมินผลการดำเนินงานแสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูลการตัดสินใจและร่วมปฏิบัติร่วมทำงานร่วมกันตลอดจนร่วมรับผิดชอบในผลที่จะเกิดขึ้นทั้งประโยชน์และผลกระทบของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (นุชา สระสม, 2560) ความสำคัญของการมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นต่าง ๆ จะช่วยให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่ครบถ้วนรอบคอบมากขึ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเมื่อประสบความสำเร็จจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น การมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มทุนทางสังคมและช่วยเสริมสร้างให้ประชาชน เป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น (สถาบันพระปกเกล้า, 2562) ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมรวมถึงสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือผู้ร่วมงาน ลดความขัดแย้งในการบริหารงาน สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ (เพ็ญผกา กาญจนภาส, 2560) แม้แต่ในกิจการหรือโครงการโดยทั่วไปของภาครัฐ การมีส่วนร่วมจะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยอมรับโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชน ประชาชนจะมีความรู้สึกรักและผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ มากยิ่งขึ้น การดำเนินงานจะราบรื่นและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โครงการจะให้ประโยชน์แก่ประชาชนและมีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชน พร้อมทั้งยังช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนที่อยู่ในชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น(ดวงเดือน วิณิชญ, 2562) การบริหารสถานศึกษาที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน เพื่อจะได้พัฒนาการศึกษาด้วยกระบวนการทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิผล ให้ภารกิจประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่คาดหวัง (จุฑามาศ พันสุวรรณ, 2562) โดยประเภทของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และ4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (นิเวศน์ วงษ์สุวรรณ, 2560)

สภาพปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษา จากรายงานผลการประเมินตนเองของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ปีการศึกษา 2564 พบว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทเพียงเล็กน้อย ไม่ได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมติดตามผล มีเพียงการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้อย่างชัดเจนในเอกสาร คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละโรงเรียน ในความเป็นจริงของการดำเนินงานพบว่ายังขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เป็นตัวแทนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการดำเนินงานขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียน

ร่วมกันอย่างแท้จริง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนหนึ่งมีความคิดว่ายโยบาย หลักสูตร และการบริหารจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นการส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาร่วมกันของทุกภาคส่วนในชุมชนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 บุคลากรทางการศึกษาได้แนวทางการวางแผนปรับปรุงการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ได้ข้อมูลพื้นฐานช่วยในการตัดสินใจเพื่อการพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้ทั้งสององค์กรมีส่วนร่วมสนับสนุนซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลดีต่อคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา

3.3 เป็นข้อมูลให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีแนวทางการจัดระบบสารสนเทศการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 208 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 160 คน ครู จำนวน 1,957 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,462 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 3,579 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 360 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน ครู จำนวน 197 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 147 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตรทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 0.05 ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา

4.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

4.2.1 ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎี จากตำราเอกสารบทความทางวิชาการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการ บทความ แนวคิดทฤษฎี และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อจัดทำแบบสอบถามการวิจัย

4.2.2 สร้างแบบสอบถามตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และขอบข่ายของการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

4.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านอื่นๆ

4.2.4 นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรง และค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC)

4.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4.2.6 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.88

4.2.7 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้ง

4.2.8 พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยข้อมูลด้านสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert)

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอความอนุเคราะห์จาก

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

4.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมส่งแบบสอบถามถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แบบสอบถามจำนวน 360ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา โดยทดสอบ One Way ANOVA หากพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference: LSD)

5. ผลการวิจัย

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยนี้ จำนวน 360 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นครู จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 54.72 รองลงมาคือ สถานภาพคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 40.84 และสถานภาพผู้บริหารจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44 โดยส่วนใหญ่สังกัดในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาสังกัดโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 40.83 และสังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67

5.2 จากการศึกษาการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.07	0.32	มาก	3
2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.05	0.35	มาก	4
3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.25	0.41	มาก	1
4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.25	0.26	มาก	2
โดยรวม	4.16	0.22	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.41) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.26) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.35)

5.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

5.3.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม และรายด้าน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จึงต้องทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่มีผลดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ น้อยกว่า คณะกรรมการที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นครู มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ น้อยกว่าคณะกรรมการที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหาร และสถานภาพเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพเป็นครู มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหาร

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นครู มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหารคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหาร

ผลการทดสอบความแตกต่างโดยภาพรวม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพเป็นครู มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวม น้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานภาพเป็นผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวม น้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหาร

5.3.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ขนาดของสถานศึกษาที่สังกัดแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จึงต้องทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่มีผล ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการน้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดกลาง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการน้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดเล็ก

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์น้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลน้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง

จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาเป็นรายคู่โดยภาพรวม พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมน้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดกลางมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมน้อยกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดในสถานศึกษาขนาดเล็ก

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้งหมด ทั้งนี้ เพราะ ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาเปรียบเสมือนเจ้าของชุมชน เจ้าของพื้นที่ที่มีความเข้าใจในบริบท และรับทราบปัญหาในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน มากกว่าบุคคลภายนอก จึงเป็นสาเหตุให้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกรี แก้วนวล (2560) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานีผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

6.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพครูมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยกว่าทั้งผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูมีภาระการสอนที่มาก โดยส่วนใหญ่ครูจะสอนไม่ต่ำกว่า 1 รายวิชา บางโรงเรียนที่มีขนาดเล็กอาจสอนถึง 5-6 รายวิชา หากรวมกิจกรรมต่างๆ เข้าไปด้วย ซึ่งทุกโรงเรียนต้องจัดตามหลักสูตร ทั้งชุมนุม จิตอาสา ลูกเสือ-เนตรนารี ทำให้ครูแต่ละคนอาจสอนถึง 8-9 รายวิชาเลยก็เคย นอกจานี้ครูยังได้รับภาระงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายมีจำนวนมาก อาทิ งานธุรการ พัสดุ การเงิน ทะเบียนนักเรียน วัดผลประเมินผล ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมนักเรียน งานอนามัย โภชนาการ อาคารสถานที่ สารสนเทศ ฯลฯ ซึ่งแต่ละงานใช้เวลาในปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ครูไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา กับคณะกรรมการ

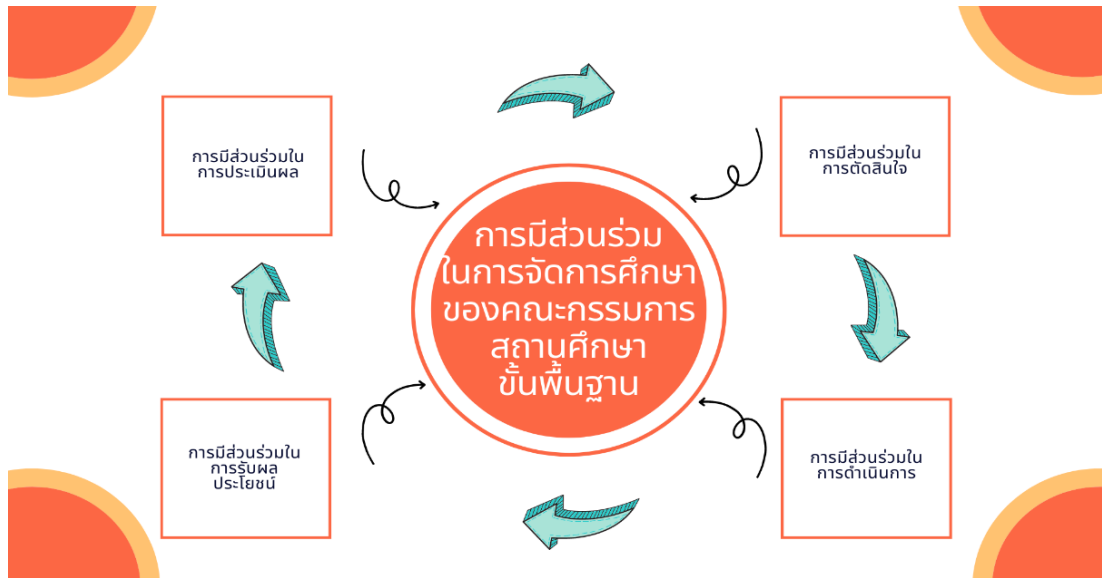
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนอื่น ๆ ได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศน ประสานตรี (2562) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ยุคชีวิตวิถีใหม่ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผลการวิจัยพบว่างานหรือภาระของครูตามธรรมดาหรือตามปกติ เช่น สภาพกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย นอกจากภาระการสอนที่มีมากพออยู่แล้ว ในส่วนที่เกี่ยวกับภาระงานของครูที่ถูกนำมาพูดถึงค่อนข้างมากแทบทุกกรณี ในฐานะปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูคือ โรงเรียนประสบปัญหาครูไม่พอ ทำให้ครูบางคนต้องสอนสัปดาห์ละ 25-30 ชั่วโมง ในขณะที่หลายโรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับวุฒิความรู้ของครูก็วิชาที่สอน และหลายโรงเรียนก็เผชิญปัญหาเชิงบริหารงานอื่นๆ หรืองานที่ได้รับมอบหมายเหล่านี้กลายเป็นงานที่เข้ามาเอาเวลาที่สอนผู้เรียนของครูไปไม่น้อย ปัจจุบันภาระงานของครูมีมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ครูไม่สามารถมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเต็มที่

6.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่สังกัดพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ขนาดของสถานศึกษาที่สังกัดแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยภาพรวม จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดสถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่ค่อนข้างให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการ และเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เข้มข้น เพื่อแข่งขันกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ต่าง ๆ ทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขนาดใหญ่อาจจะมีกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยกว่าสถานศึกษาในขนาดกลางและขนาดเล็ก แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของนิติกร วรธนา, วิรลพัทร วงศ์วัฒน์เกษม (2562) ได้ศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ขนาดโรงเรียนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต่างกันแต่มีการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ปรับปรุงพัฒนาในการบริหารวิชาการ การบริหารบุคคลการบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาร่วมกันตลอดทุกด้าน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน

7. องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมใน

การตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสนับสนุน การทำหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาควรให้ความรู้แก่คณะกรรมการ สถานศึกษาในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการ ของชุมชน สังคม และประเทศชาติ

8.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ตนเองอย่างชัดเจนในการมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ เป็นที่ปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการ ดำเนินงานของสถานศึกษา

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ควรร่วมมือกับสถานศึกษาให้ความสำคัญกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินการ การรับผลประโยชน์ และการประเมินผลเพื่อให้เกิดความ ร่วมมือและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการจัดการศึกษาอย่างเต็ม ศักยภาพมากขึ้น

8.2.2 จากการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว(One Way ANOVA) ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เพื่อหาแนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการ เผยแพร่เกียรติประวัติผลงานดีเด่นของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การให้ความร่วมมือกับชุมชนในการ พัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมจัดหาครุภัณฑ์และวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุการแก้ไขปัญหาและปัจจัยที่นำไปสู่ ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

8.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

9. บรรณานุกรม

- จุฑามาศ พันสุวรรณ. (2562). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดวงเดือน วินิจฉัย. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนาศ ประสานตรี. (2562). สภาพงานครู คุณลักษณะและมาตรฐานวิชาชีพครู. วารสารการบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ. 7(26). 1-13.
- นิติกร วรรณษา. (2562). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : วิทยาลัยนครราชสีมา.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารมหาจุฬาลงกรณ์. 4(1). 176-187.
- นุชา สระสม. (2560). การมีส่วนร่วมในการบริหารแบบวัด โรงเรียน ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพ็ญผกา กาญจนโณภส. (2560). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- พิกรี แก้วนวล. (2560). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาการพัฒนาที่ยั่งยืน. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.(2560). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม134 ตอนที่ 40 ก หน้า 14 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2562). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการเมืองการปกครอง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (2564). รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. ขอนแก่น : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.